

Országos Lotz János szövegértési és helyesírási verseny

Megyei forduló

2013. január 21.

4. osztály

tanuló neve

tanuló iskolája

felkészítő tanár neve

Tollbamondás pontszáma: _____

Szövegértés pontszáma: _____

Helyesírási teszt pontszáma: _____

Összesített pontszám: _____

A feladatokat összeállította:

Kutnyánszkyné Bacskai Eszter szaktanácsadó

Lenczné Vrbovszki Judit szaktanácsadó

Unti Judit tanár

Lektorálta:

Tóth Katalin lektor

A verseny fővédnöke:

Dr. Simoncsics Péter nyelvész, docens

Tollbamondás

Lotz János születése 100. évfordulójának tiszteletére a Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium és Kollégium rajzpályázatot hirdetett. Mivel Lotz János nagyon szerette a verseket, azt a feladatot találták ki a szervezők, hogy az alsós, felsős és középiskolás diákok egyik kedvenc magyar versükhöz készítsenek illusztrációt. Az alkotás bármely tetszőleges síkbeli vegyes technikával készülhet, lehet ceruzarajz, pasztell, tollgrafika, akvarell, tempera, akril, kollázs.

Az ünnepélyes díjkiosztó 2013. március 23-án lesz Bonyhádon, Lotz János születésének 100. évfordulóján.

Ha te is szeretnél nevezni a rajzversenyre, érdeklődj a felkészítő tanárodnál a verseny pontos feltételeiről!

Útmutató a tollbamondáshoz

Hívjuk fel a diákok figyelmét, hogy a gimnázium teljes nevében a „Bonyhádi” jelző szerepel!

Először olvassuk el végig a szöveget, utána egy teljes mondatot olvassunk fel, majd kisebb egységekben diktáljuk le! A végén újra olvassuk el az egész szöveget!

Minden hiba 1 pontot von le a 20 pontos maximumból (ha vesszőhibát ejt, akkor is!).

A vesszők helyét mondjuk meg!

Annyi ideig tart a tollbamondás, amíg minden gyerek végez.

SZÖVEGÉRTÉS

Olvasd el figyelmesen a szövegrészletet, majd válaszolj a feltett kérdésekre!

Levél a múltból

Lotz János professzor úrnak
New York

Kedves János!

Mindenekelőtt elnézésedet kérem, hogy kissé későn válaszolok. Remélem azonban, hogy időközben megkaptad azt a képeslapot, amelyben aziránt érdeklődtem, hogy 1964-ben el tudnál-e látogatni Magyarországra.

Az együttműködésről írt leveledet többeknek megmutattam. Mindenkinek igen tetszett, és az abban foglaltaknak nagyon örültek. Én is úgy látom, hogy az Általad fölvetett területeken a tudományos együttműködés nemcsak lehetséges, hanem kívánatos is lenne. Ha ismét ellátogatnál hozzánk, akkor személyesen megvitathatnánk a részleteket. (Igen szeretnénk, ha jövőre meghívásoddal kapcsolatos elgondolásunk megvalósulhatna.)

Jónak tartjuk az 1965 júniusában rendezendő magyar nyelvészeti konferencia gondolatát. Úgy szeretnénk, hogy ezen mindenki, aki a magyar nyelvvel foglalkozik és a magyar nyelv iránt érdeklődik, részt vehessen.

Nálunk az Akadémián változatlan lendülettel folyik a munka. Elutazásod után itt járt még három külföldi (*itt a neveket felsorolja a szöveg*) nyelvészprofesszor. Örülünk, hogy alkalmunk volt velük megismerkedni és előadásait hallani.

Engedd meg, hogy Neked és kedves Családodnak kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog új évet kívánjak.

Baráti üdvözlettel:

Király Péter

(*Király Péter közlése alapján szerkesztett változat*)

Feladatok:

1. Milyen témákról levelezett Király Péter és Lotz János egymással? 4/

2. Nincs keltezése a levélnek. Mikor írhatta azt Király Péter? (év, hónap) 2/

3. Hány évre vonatkoznak a nyelvészek tervei a levél szerint? 1/

4. Igaz vagy hamis? 4/

- a) A két tudós tegeződik egymással. _____
- b) Lotz János az Egyesült Államokban élt a levél keletkezésekor. _____
- c) Király Péter munkahelye akkor a Magyar Tudományos Akadémia volt. _____
- d) A levél keletkezése előtt közvetlenül Lotz Magyarországon járt. _____

5. Ki írta kinek? 3/

- a) Erre a levélre adott válaszlevél írója. _____
- b) Egy látogatásról szóló képeslap írója. _____
- c) Aki először veti fel a közös munkák lehetőségét levélben. _____

6. Hogyan mondjuk másképp? Keress hasonló jelentésű kifejezéseket! 3/

kívánatos lenne: _____

meghívásoddal kapcsolatos elgondolásunk megvalósulhatna (*egyszerűbben!*): _____

változtatlan lendülettel folyik a munka: _____

7. Húzd alá azokat a fogalmakat, amelyek szerinted pontosan jellemzik Lotz János és Király Péter viszonyát a szöveg alapján! 3/

felhőtlen – bizalmaskodó – baráti – szakmai – szeretetteljes – szoros – tiszteletteljes – családias – gondoskodó

Összesen: 20 pont

Elért pontszám: _____

HELYESÍRÁS

1. Írd le a következő szavaknak a megadott toldalékkal ellátott alakját!

12/

Pl. orr + ra=orra

Kodály + val _____

Marcell + vel _____

víz + (e)s _____

víz + (e)n _____

szín + (e)k _____

tíz + (e)s _____

tűz + (e)k _____

meggy + vel _____

Bonyhád + i _____

juh + val _____

méh + (e)k _____

potroh + val _____

2. Válaszd el minden lehetséges helyen az alábbi szavakat!

6/

meggyet: _____

lexikon: _____

lándzsa: _____

országút: _____

edző: _____

megírja: _____

3. Pótold a hiányzó j vagy ly betűt az alábbi szavakban! Találsz a szósorban két kakukktojást is. Ezeket a vonalra írd le helyesen!

14/

má__as, __ukacsos, ká__ha, za__os, fele__t, komo__, terebé__es, fi__úk, szabá__os,

pe__hes, te__a, ha__lékony, szom__as, gyú__t

4. Pótold a következő mondatok hiányzó kezdőbetűit!

14/

Az __urópai (E;e) országok közé tartozik __agyarország (M;m) is.

A __agyar (M;m) nép nagyon vendégszerető.

Jártál már a __ecsek (M;m) hegységben?

A __ecseki (M;m) kirándulóutak sok turistát vonzanak.

A macskánkat __irminek (C;c), a kutyánkat __etyárnak (B;b) hívják.

Vajon __ger (E;e) __eves (H;h) __egyében (M;m) található?

Itt áll ma is az a __ár (V;v), amelyet __obó (D;d) __stván (I;i) védett a __örököktől (T;t).

5. Állapítsd meg, melyik írásmód a helyes! Ha az első a jó, akkor 1-est, ha a második, akkor 2-est, ha mindkettő, akkor X-et, ha egyik sem, akkor 0-át írf a táblázat utolsó oszlopába!

14/

*az első a jó=1**a második a jó=2**mindkettő jó=X**egyik sem jó=0*

1.	2.	
Hagyd!	Hadjd!	
vízilabda	vizilabda	
2002. márc. 1.	2002. 03. 01	
kabzsi	kapzsi	
Kérdd!	Mondd!	
kamilla	Kamilla	
had	hadd	
söprünk	söprúnk	
benn	bent	
álapot	álvány	
újj	uj	
hiradó	híradó	
átfog jönni	át fog jönni	
szökdécsel	szögdécsel	

Összesen: 40 pont**Elért pontszám: _____**